

Bijdrage Manouska Molema aan debat over het coalitieakkoord, 19 juni 2019

Een hoofdlijnenakkoord heeft voordelen en nadelen. Voordeel is dat het zo geformuleerd is dat je er nog alle kanten mee op kan, nadeel is dat niet helder is waar deze coalitie over vier jaar op aan te spreken is. De titel is '[Bouwen aan Overijssel](#)',

- maar waar bouwt u eigenlijk naar toe?
- Wat is nu de visie op grote maatschappelijke opgaven?
- Wat is de ambitie?
- En welk effect wordt gerealiseerd de komende vier jaar?

De speerpunten van GroenLinks bij de afgelopen verkiezingen waren het klimaat, natuur, openbaar vervoer, en geen uitbreiding van luchthaven Lelystad.

Klimaat

Over het klimaat zegt het akkoord dat er de komende vier jaren gewerkt wordt met partners aan actieplannen over droogte, hittestress en wateroverlast.

- Wat is daarbij het ambitieniveau?

Een voorschot van GroenLinks is dat bij alle nieuwe ontwikkelingen klimaatmaatregelen onderdeel moeten zijn van het plan om ervoor te zorgen dat droogte kan worden opgevangen, hittestress in steden kan worden verminderd, en wateroverlast niet toeneemt, ondanks de toename van steeds forsere buien. Speciale aandacht verdienen wat ons de veengebieden die de consequenties van droogte fors ervaren.

Energietransitie

Over de energietransitie zegt het akkoord dat u zich hard maakt voor een haalbare, betaalbare, en maatschappelijk geaccepteerd Overijsselse bijdrage aan de landelijke doelstellingen van het klimaatakkoord. Daarbij wilt u een striktere toepassing van de huidige zonneladder om agrarische gronden te beschermen, en u zet in op een brede energiemix waarbij u wind **niet** noemt.

Dit roept bij ons de vraag op hoe serieus u nog aan de slag gaat met de energietransitie, en het thema duurzaamheid. Het lijkt erop dat u zich niet meer conformeert aan het eerder vastgestelde ambitieniveau, en daarom vandaag ook de vragen:

- Wat wilt u bijdragen aan de energietransitie?
- Betekent de herijking van de uitsluitgebieden een beperking of een uitbreiding van de mogelijkheden voor windenergie?
- En conformeert u zich nog steeds aan 20% duurzame opwekking in 2023?

Wij dienen een motie in waarin wij bij voorbaat oproepen dat de doelstelling van de herijking een verkleining is van de uitsluitgebieden wind.

Wij zijn ook erg benieuwd wat u voor ogen heeft met de ontwikkeling naar een circulaire economie.

GroenLinks ziet een mooie balans tussen welvaart en welzijn voor zich. Wat ons betreft zou dan ook het welzijn van onze inwoners centraal moeten staan. Inclusiviteit is essentieel. We hebben in Overijssel nu iets unieks: een Overijsselse [minister van gehandicaptenzaken](#) en wij dienen dan ook een motie in om, samen met deze minister, verder te werken aan een actieplan.

Laat ik heel duidelijk zijn: GroenLinks schrikt ervan en vindt het ook onbegrijpelijk dat u de mogelijkheden voor duurzame opwekking wilt beperken. Ondanks alle inzet de afgelopen periode is er slechts 1 procent toename van duurzame energie naar 8,2 %. Het door de Staten vastgestelde ambitieniveau is 20%, en u weet net zo goed als wij dat alle energiebronnen noodzakelijk zijn om Overijssel te verduurzamen, en dat er nog veel werk aan de winkel is. Wij zullen de komende periode dit college dan ook zeer kritisch volgen op het thema klimaat en energie.

Openbaar vervoer

U zet het huidige beleid voort, en als enige ambitie in het openbaar vervoer heeft u de verdubbeling van het spoor tussen Enschede en Zwolle.

GroenLinks vindt goed en snel openbaar vervoer belangrijk

- niet alleen in steden, maar ook tussen dorpen.
- Dat houdt ook in dat treinen tussen steden ook tot later in de avonduren rijden,
- en dat in het weekend het openbaar vervoer ook goed is geregeld.

We zien een lobbykaartje opgenomen, mooi dat u aandacht heeft voor verbindingen naar andere provincies en naar onze buurlanden. Andere provincies, Groningen en Drenthe, hebben daarover wat opgenomen in hun coalitieakkoord. Wij roepen u per motie op om ook de lijn naar Groningen, de Nedersaksenlijn, op te nemen als concrete ambitie.

Natuur

Wij zien geen extra inzet op het versterken van de natuur de komende periode. Bestaande plannen worden genoemd, met de melding dat deze worden doorgezet. Wij kunnen niet vinden of u nu meer of minder natuur wilt. Wel dat u een brede biodiversiteit in stand wilt houden.

- GroenLinks vindt dat de huidige biodiversiteit versterkt moet worden!
- Ook vinden wij dat er meer geïnvesteerd moeten worden in het landschap zoals houtwallen,
- en door meer natuurinclusieve landbouw in Overijssel.
- De natuur-, milieu-, landbouw- en landschaporganisaties hebben een plan gemaakt namelijk '[*De tijd is rijp en groen*](#)'. Wij dienen een motie in om dit plan te betrekken bij de verdere uitwerking van het coalitieakkoord.

Ondergrond

Wat wij overigens ook missen is aandacht voor de diepe ondergrond, dus geen geknoei meer in de bodem met afvalwaterinjectie door de NAM, gaswinning in Hardenberg en Steenwijkerland en instabiele zoutcavernes in Twente. Vindt u dat niet meer belangrijk? Of bent u dat vergeten te vermelden?

Vliegveld

De opening van Lelystad vindt u alleen acceptabel als het luchtruim opnieuw is ingedeeld en er geen sprake is van laagvliegroutes. Wij vinden dat Lelystad sowieso niet hoeft uit te breiden, en hadden graag gezien dat u als standpunt had ingenomen dat u vindt dat er geen overlast mag zijn voor inwoners uit onze provincie door vliegveld Lelystad.

Ook hadden wij graag willen lezen dat u zich uiterst inspant om op te komen voor onze inwoners, en een toekomstbesteding Overijssel. Bijvoorbeeld door in te zetten op de trein als volwaardig alternatief voor vliegen binnen 750 km.

Bestaand beleid

Wat ons opvalt op de verschillende thema's is dat er vooral bestaand beleid wordt doorgezet, en wettelijke taken worden uitgevoerd. Dit hoofdlijnenakkoord sprankelt niet van vernieuwing, innovatie of ambitie, en flauw gezegd dat hadden wij ook niet verwacht deze vijf-partijen-coalitie.

Wij willen u vandaag wel een opdracht meegeven, namelijk om scherper uit te werken waar u op aan te spreken bent. Vorige week, tijdens de behandeling van de jaarstukken, hebben we al aangegeven dat de inspanningen zo ruim zijn geformuleerd dat u daar bijna altijd wel aan kan voldoen. Wij willen duidelijk weten waar u voor staat, en voor welke ambitie u verantwoordelijk bent. Daarnaast hebben wij al eerder aangegeven dat wij veel belang hechten aan een interactief proces.

Wij hebben de verwachting dat er een uitwerking volgt met een hoog ambitieniveau, dat past bij de forse investeringen die u heeft gepland de komende vier jaar en de door u gewenste formatie uitbreiding naar zes volledige gedeputeerden. We zijn erg benieuwd naar uw antwoorden.

Manouska Molema, 19 juni 2019.

